

योग्य पर्याय निवडा

- 1) मार्शलची अर्थशास्त्राची व्याख्या कशावर आधारित आहे
अ) कल्याण ब) दुर्मिळ क) संपत्ती ड) यापैकी नाही
- 1 आर्थिक नियम असतात
अ) प्रवृत्तीदर्शक ब) स्थिर क) सत्य ड) यापैकी नाही
- 2 रॉबिन्स ची अर्थशास्त्राची व्याख्या कशावर आधारित आहे
अ) संपत्ती ब) दुर्मिळता क) कल्याण ड) यापैकी नाही
- 3 अर्थशास्त्राचा सूक्ष्म अभ्यास म्हणजे
अ) स्थिर अर्थशास्त्र ब) स्थूल अर्थशास्त्र क) सूक्ष्म अर्थशास्त्र ड) यापैकी नाही
- 4 Essays on the nature and significance of economics science ह्या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत
अ) मार्शल ब) अमर्त्य सेन क) महालनोबिल्स ड) रॉबिन्स
- 5 मूल्य सिद्धांताचे दुसरे नाव हे आहे
अ) स्थूल अर्थशास्त्र ब) मूल्यनियंत्रण क) सार्वजनिक वित्त ड) सूक्ष्म अर्थशास्त्र
- 6 सूक्ष्मअर्थशास्त्र आणि स्थूल अर्थशास्त्र या शब्दांचा प्रथम याने प्रयोग केला
अ) रॅमर फ्रीश ब) लॉर्ड केन्ज क) मार्शल ड) हिव्स
- 7 सूक्ष्म विश्लेषनाला काही लोक असे संबोधतात
अ) सामान्य अर्थशास्त्र ब) समग्र विश्लेषण क) किंमत सिद्धांत ड) आयविश्लेषण
- 8 आय आणि रोजगार सिद्धांताचे अध्ययन यात केले जाते
अ) स्थूल अर्थशास्त्र ब) सूक्ष्म अर्थशास्त्र क) वरील दोन्ही ड) यापैकी नाही
- 9 सूक्ष्म व स्थूल अर्थशास्त्र परस्पर आहेत
अ) पूरक ब) प्रतियोगी क) वरील दोन्ही ड) यापैकी नाही
- 10 बाजारात वस्तूच्या किमती कमी असतांना विक्रेता वस्तूचा पुरवठा
अ) वाढवतो ब) थांबवतो क) कमी करतो ड) कमी करून वाढवतो
- 11 बाजारात वस्तूच्या किमती जास्त असतांना विक्रेता वस्तूचा पुरवठा

- अ) वाढवतो ब) थांबवतो क) कमी करतो ड) कमी करून वाढवतो
- 12 बाजारात वस्तूच्या किमती कमी असतांना ग्राहक वस्तूची मागणी
- अ) वाढवतो ब) थांबवतो क) कमी करतो ड) कमी करून वाढवतो
- 13 बाजारात वस्तूच्या किमती जास्त असतांना ग्राहक वस्तूची मागणी
- अ) वाढवतो ब) थांबवतो क) कमी करतो ड) कमी करून वाढवतो
- 14 घटत्या सीमांत उपयोगिता नियमात कोणत्या उपयोगीतेचा विचार आहे
- अ) गणनावाचक ब) क्रमवाचक क) वरील दोन्ही ड) यापैकी नाही
- 15 एक वस्तू उत्पादित करण्यासाठी व्यवसाय संस्थेला आलेला खर्च म्हणजे होय
- अ) स्थिरव्यय ब) चलव्यय क) सरासरीव्यय ड) सीमांतव्यय
- 16 शेवटच्या वस्तूच्या उत्पादन खर्चाला म्हणतात
- अ) स्थिरव्यय ब) चलव्यय क) सरासरीव्यय ड) सीमांतव्यय
- 17 सरासरी प्राप्ती असते
- अ) धनात्मक ब) ऋणात्मक क) शून्य ड) यापैकी नाही
- 18 सीमांत प्राप्तीला खालील पैकी कोणत्या सूत्रामुळे आगणित केल्या जाऊ शकते
- अ) TR/Q ब) MR/Q क) $MR \cdot Q$ ड) TR/Q
- 19 सीमांत प्राप्ती असू शकते
- अ) धनात्मक ब) ऋणात्मक क) शून्य ड) यापैकी नाही
- 20 पूर्ण स्पर्धेच्या काळात वस्तूची किंमत कोण निर्धारित करते
- अ) संस्था ब) ग्राहक क) सरकार ड) ग्राहक व विक्रेता
- 21 पूर्ण स्पर्धेच्या काळात वस्तूची किंमत कोण निर्धारित होण्याचा आधार
- अ) मागणी ब) पुरवठा क) मागणी व पुरवठा ड) यापैकी नाही
- 22 पूर्ण स्पर्धेच्या काळात सर्व संस्थांच्या वस्तू असतात
- अ) विभेदीत ब) समरूप क) वरील दोन्ही ड) यापैकी नाही
- 23 बाजारातील हि एक काल्पनिक स्थिती आहे
- अ) एकाधिकार ब) पूर्ण स्पर्धा क) अल्पधिकार ड) यापैकी नाही
- 24 एकाधिकार ठरवू शकतो
- अ) किंमत ब) उत्पादन क) वरील दोन्ही ड) किंमत किंवा उत्पादन

25 एकाधिकान्याला दिर्घकाळात काय प्राप्त होऊ शकते

अ) सामान्य नफा ब) हानी क) असामान्य नफा ड) वरील तिन्ही

26 एकाधिकान्याचे नियंत्रण असते

अ) वस्तूच्या पुरवठा ब) वस्तूच्या मागणी क) वरील दोन्ही ड) यापैकी नाही

28 एकाधिकारात्मक स्पर्धेची आवश्यक अट आहे

अ) एक उत्पादक ब) अनेक उत्पादक क) वस्तू विभेदन ड) यापैकी नाही

27 एकाधिकारात्मक स्पर्धेच्या संकल्पनेचे प्रतिपादन केले

अ) चेबरलीन ब) पिगु क) मार्शल ड) हिक्स

28 अल्पधिकाराची स्थिती आहे

अ) अनेक क्रेता विक्रेता ब) अल्प विक्रेता क) केवळ दोन विक्रेते ड) यापैकी नाही

29 अल्पअधिकाराचे वैशिष्ट्य आहे

अ) विक्रेत्यांची अल्प संख्या ब) किंमत नेतृवाची प्रवृत्ती क) परस्पर निर्भरता ड) यापैकी नाही

30 उपकरणे, कच्च्माल, यंत्र सामुग्री हि रूपे आहेत

अ) श्रमाची ब) साहसी क) पुंजीची ड) भूमी

31 अर्थशास्त्रात मजुरीचा अर्थ आहे

अ) मौद्रीक मजुरीशी ब) वास्तविक मजुरी क) वस्तुरूप मजुरी ड) दैनिक मजुरी

32 व्याज नगदी/तरलता त्यागण्याचे प्रतिफल आहे हे विधान कोणाचे आहे

अ) फिरार ब) केन्स क) मार्शल ड) सॅमूलसन

33 रिकार्डोनुसार सीमांत भूमी ती आहे ज्यावर मिळते

अ) भाटक ब) कमी भाटक क) जास्त भाटक ड) भाटक नाही

34 रेकार्डोच्या मते भाटक रहित भूमीला म्हणतात

अ) सीमांत भूमी ब) अधिक उपजाऊ भूमी क) अर्धी सीमांत भूमी ड) बंजर भूमी

35 श्रमिकांची सर्वात अधिक रुची असते

अ) वास्तविक मजुरी ब) दैनिक मजुरी क) मौद्रीक मजुरी ड) कार्यानुसार मजुरी

36 व्याज तरलता त्यागण्याचे प्रतिफल आहे हे विधान

अ) फेरार ब) केन्स क) मार्शल ड) सॅम्युअलसन

37 उत्पादन खर्च वजा केल्यानंतर उपक्रमीला आयचे जे आधिक्य मिळते ते म्हणजे

अ)लाभ ब)हानी क) अतिरिक्त लाभ ड) सामान्य लाभ

38 मानवी गरजा असतात

अ)मर्यादीत ब) अमर्यादीत क)स्थिर ड)यापैकीनाही

35 आधुनिक अर्थशास्त्राचा जनक आहे

अ) मार्शल ब) स्मिथ क) रॉबिन्स ड)यापैकीनाही

थोडक्यात उत्तरे लिहा

- 1 अर्थशास्त्र म्हणजे काय?
- 2 ऑडमस्मिथ च्या व्याख्येचे परिक्षण करा ?
- 3 मार्शल ची अर्थशास्त्राची व्याख्या स्पष्ट करा?
- 4 रॉबिन्स ची व्याख्या स्पष्ट करा?
- 5 मार्शलच्या व्याख्येची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?
- 6 अर्थशास्त्रीय नियम म्हणजे काय त्याची वैशिष्ट्ये लिहा?
- 7 अर्थशास्त्रीय नियमांचे प्रकार लिहा ?
- 8 अर्थशास्त्रीय नियम व भौतिक नियम यांची तुलना करा ?
- 9 स्थूल अर्थशास्त्र म्हणजे काय?
- 10 सूक्ष्मअर्थशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा?
- 11 स्थूल अर्थशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा?
- 12 मागणीचा अर्थ स्पष्ट करा?
- 13 मागणीची व्याख्या स्पष्ट करा?
- 14 मागणीचा नियम स्पष्ट करा?
- 15 मागणी नियमाची गृहिते स्पष्ट करा?
- 16 गिफेन विरोधाभास स्पष्ट करा?
- 17 पुरवठा नियम स्पष्ट करा?
- 18 पुरवठा नियमाची गृहिते स्पष्ट करा?
- 19 पुरवठा नियमाचे अपवाद स्पष्ट करा?
- 20 मागणीची लवचिकता म्हणजे काय?

- 21 मागणीच्या लवाचिकतेचे प्रकार स्पष्ट करा?
- 22 किंमत लवचिकतेचे प्रकार स्पष्ट करा?
- 23 घटत्या सीमांत उपयोगिता नियम स्पष्ट करा?
- 24 घटत्या सीमांत उपयोगिता नियमाचे व्यावहारिक महत्व स्पष्ट करा?
- 25 घटत्या सीमांत उपयोगिता नियमाचे गृहिते लिहा?
- 26 मौद्रीक व्यय म्हणजे काय?
- 27 सरासरी व्यय म्हणजे काय?
- 28 सीमांत व्यय म्हणजे काय?
- 29 एकूण प्राप्ती म्हणजे काय?
- 30 सीमांत प्राप्ती व सरासरी प्राप्ती म्हणजे काय स्पष्ट करा?
- 31 व्यावसायिक संस्थेच्या अंतर्गत बचती स्पष्ट करा ?
- 32 व्यावसायिक संस्थेच्या अंतर्गत अबचती स्पष्ट करा ?
- 33 व्यावसायिक संस्थेच्या बहिर्गत बचती स्पष्ट करा ?
- 34 व्यावसायिक संस्थेच्या बहिर्गत अबचती स्पष्ट करा ?
- 35 विपणन विषयक अबचती स्पष्ट करा?
- 36 पूर्ण स्पर्धा म्हणजे काय?
- 37 पूर्ण स्पर्धेचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?
- 38 एकाधिकार म्हणजे काय?
- 39 एकाधिकाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?
- 40 मूल्यभेदन म्हणजे काय व त्याचे प्रकार लिहा?
- 41 एकाधिकारात्मक स्पर्धा म्हणजे काय?
- 42 एकाधिकारात्मक स्पर्धेचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?

43 अल्पधिकार म्हणजे काय व त्याचे वैशिष्ट्ये लिहा?

44 उत्पादनाची साधने कोणती आहेत ?

45 श्रमाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?

46 भूमीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?

47 भांडवलाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?

48 संयोजकाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?

49 मजुरीम्हणजेकाय?

50 नफाम्हणजेकाय?

51 व्याजाचा अर्थ स्पष्ट करा?

52 नफ्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?

53 रिकार्डों चा खंड सिद्धांत स्पष्ट करा?

54 रिकार्डोंच्या सिद्धांताची गृहिते स्पष्ट करा?

बी. ए. भाग 1 (सेमिस्टर 2)

योग्य पर्याय निवडा

1 महाराष्ट्र राज्यची निर्मिती कधी झाली

अ) 1 मे 1960 ब) 1 मे 1947 क) 1 मे 1950 ड) 1 मे 1955

2 महाराष्ट्राचे पहिले मुख्यमंत्री कोण होते

अ) मोरारजी देसाई ब) शरद पवार क) वसंतराव नाईक ड) यशवंत चव्हाण

3 भारत सरकारने यांचे अध्यक्षते खाली राज्य पुनर्रचना आयोगाची स्थापना केली

अ) फाजल अली ब) राजेंद्र प्रसाद क) यशवंत चव्हाण ड) नानासाहेब गोरे

4 महाराष्ट्राचा सर्वसाधारण आकार आहे

अ) त्रिकोणाकृती ब) वर्तुळाकृती क) सरळ ड) आयताकृती

5 महाराष्ट्राचा भारतात क्षेत्रफळाच्या बाबतीत क्रमांक आहे

अ) पहिला ब) दुसरा क) तिसरा ड) पाचवा

6 महाराष्ट्रात एकूण जिल्हे आहेत

अ) 28 ब) 25 क) 34 ड) 36

7 महाराष्ट्रात सर्वात जास्त पाऊस येथे पडतो

अ) आंबोली ब) माथेरान क) अमरावती ड) लातूर

8 महाराष्ट्रात जंगला खालील क्षेत्र आहे

अ) 28% ब) 34% क) 21% ड) 45%

9 महाराष्ट्रात एकूण वनांचे क्षेत्र आहे

अ) 61,358 ब) 52,668 क) 70,000 ड) 25,000

10 महाराष्ट्रात सर्वात जास्त खनिज संपत्ती ह्या जिल्ह्यात आहे

अ) नागपूर ब) कोल्हापूर क) चंद्रपूर ड) अमरावती

11 महाराष्ट्रात सर्वात कमी वनांचे क्षेत्र ह्या जिल्ह्यात आहे

अ) अकोला ब) बुलढाणा क) अमरावती ड) मुंबई शहर

12 राज्यात असणाऱ्या विद्यापीठांची संख्या

अ) 23 ब) 13 क) 21 ड) 45

13 राज्यात साक्षरतेचे प्रमाण प्रतिशत आहे

अ) 82.9 ब) 50 क) 60 ड) 75.5

14 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात देशातील लोकसंख्येचे आहे

अ) 6 कोटी ब) 8 कोटी क) 9 कोटी ड) 11.20 कोटी

15) 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात साक्षरतेचे प्रमाण

अ) 62 ब) 72 क) 82.91 ड) 67.88

16) 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात सर्वात जास्त साक्षर असणारा प्रदेश

अ) अकोला ब) नागपूर क) बुलढाणा ड) मुंबई उपनगर

17) 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात सर्वात कमी साक्षर प्रदेश

अ) अमरावती ब) नागपूर क) पुणे ड) नंदुरबार

18) 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात सर्वात जास्त लोकसंख्या असणारा जिल्हा

अ) नाशिक ब) नागपूर क) मुंबई ड) अकोला

19 एका ठिकाणावरून दुसऱ्या ठिकाणी वास्तव्याच्या दृष्टीने केलेली हालचाल म्हणजे

अ) स्थलांतर ब) बदली क) फिरणे ड) ह्यापैकी नाही

20 महाराष्ट्रात 10 लाखा पेक्षा जास्त लोकसंख्या असणाऱ्या नगरांची संख्या

अ) 4 ब) 5 क) 6 ड) 7

21 तांदूळ उत्पादनात महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक असणारा जिल्हा

अ) गडचिरोली ब) गोंदिया क) नागपूर ड) बुलडाणा

22 गहू उत्पादनात महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक असणारा जिल्हा

अ) अहमदनगर ब) गोंदिया क) नागपूर ड) बुलडाणा

23) ज्वारी उत्पादनात महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक असणारा जिल्हा

अ) गडचिरोली ब) सोलापूर क) नागपूर ड) बुलडाणा

24) बाजरी उत्पादनात महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक असणारा जिल्हा

अ) गडचिरोली ब) गोंदिया क) नाशिक ड) बुलडाणा

25 कापूस उत्पादनात महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक असणारा जिल्हा

अ) गडचिरोली ब) यवतमाळ क) नागपूर ड) बुलडाणा

26 हरभरा उत्पादनात महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक असणारा जिल्हा

अ) नाशिक ब) गोंदिया क) नागपूर ड) बुलडाणा

27 ऊस उत्पादनात महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक असणारा जिल्हा

अ) कोल्हापूर ब) गोंदिया क) नागपूर ड) बुलडाणा

28 महाराष्ट्रात कमाल भु धारणा कायदा लागू केल्याच वर्ष

अ) 1951 ब) 1961 क) 1971 ड) 1981

29) भारतात हरितक्रांती चे जनक आहेत

अ) जवाहरलाल नेहरू ब) एस स्वामिनाथन क) आचार्य भावे ड) ह्यापैकी नाही

30) तलावांचा जिल्हा म्हणून ओळखला जाणारा

अ) नागपूर ब) भंडारा क) अमरावती ड) अकोला

31 महाराष्ट्रात प्रतिशत जलसिंचन सुविधा आहे

अ) 17 ब) 34 क) 37 ड) 20

32) महाराष्ट्रात मेक इन इंडिया धोरण केव्हा सुरु झाले

अ) 2011 ब) 2016 क) 2017 ड) 2018

33) भारतातील पहिली कापड गिरणी कुठे सुरु केली

अ) अमरावती ब) पुणे क) नागपूर ड) मुंबई

34) महाराष्ट्रात असणाऱ्या एकूण बंदारांची संख्या

अ) 12 ब) 54 क) 76 ड) 50

35) महाराष्ट्रात पहिल्या रेल्वे वाहतुकीला सुरुवात होणारे वर्ष

अ) 1853 ब) 1858 क) 1953 ड) ह्यापैकी नाही

36) विदर्भातील जिल्ह्यांची संख्या

अ) 10 ब) 20 क) 25 ड) 11

37) विदर्भातील तालुक्यांची संख्या

अ) 230 ब) 200 क) 220 ड) 120

38) वर्धा व वैनगंगा ह्या नद्यांच्या संयुक्त प्रवाहास म्हणतात

अ) बैराट ब) भींगारा क) प्राणहिता ड) ह्यापैकी नाही

39) चिखलदरा हे थंड हवेचे ठिकाण असणारा जिल्हा

अ) अमरावती ब) नागपूर क) अकोला ड) पुणे

40) खान्या पाण्याचे सरोवर असणारा जिल्हा

अ) अमरावती ब) नागपूर क) अकोला ड) बुलडाणा

41) ताडोबा राष्ट्रीय उद्यान असणारा जिल्हा

अ) चंद्रपूर ब) भंडारा क) अमरावती ड) पुणे

42) यवतमाळ जिल्ह्यात असणाऱ्या खनिजांचा साठा

अ) चुनखडी ब) तांबे क) लोहखनिज ड) ग्रॅनाइट

43 विदर्भात असणाऱ्या औष्णिक विद्युत केन्द्र संख्या

अ) 5 ब) 4 क) 8 ड) 7

थोडक्यातउत्तरे लिहा

- 1 महाराष्ट्र राज्याच्या निर्मिती बदल माहिती लिहा
- 2 महाराष्ट्र राज्याची ऐतिहासिक माहिती लिहा
- 3 महाराष्ट्र राज्याची भौगोलीक वैशिष्ट्ये लिहा
- 4 महाराष्ट्रातील प्रशासकीय विभाग स्पष्ट करा
- 5 महाराष्ट्रातील प्राकृतिक रचना स्पष्ट करा
- 6 महाराष्ट्रातील हवामान बदल माहिती लिहा
- 7 महाराष्ट्रातीलमृदा या बदल माहिती लिहा
- 8 महाराष्ट्रातीलनदी प्रणाली बदल माहिती लिहा
- 9 महाराष्ट्रातील वन संपदा विषयी माहिती लिहा
- 10 महाराष्ट्र राज्याची अर्थविषयक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 11 महाराष्ट्र राज्याच्या रोजगारा विषयी माहिती लिहा
- 12 महाराष्ट्र राज्याच्या दरडोई उत्पन्न विषयी माहिती लिहा
- 13 महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 14 महाराष्ट्रातील लोकसंख्या वाढीची कारणे लिहा
- 15 महाराष्ट्रातीलजन्मदर जास्त असण्याची कारणे लिहा
- 16 महाराष्ट्रातीलमृत्युदर कमी होण्याची कारणे लिहा
- 17 महाराष्ट्रातील साक्षरता विषयी माहिती लिहा
- 18 महाराष्ट्रातील स्त्री पुरुष प्रमाण विषयी माहिती लिहा
- 19 महाराष्ट्रातीललोकसंख्येची घनता विषयी माहिती लिहा

- 20 महाराष्ट्रातील लोकसंख्या वाढीचा परिणाम स्पष्ट करा
- 21 स्थलांतराची संकल्पना स्पष्ट करा
- 22 महाराष्ट्रातील स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा
- 23 महाराष्ट्रातील स्थलांतराचे प्रकार लिहा
- 24 महाराष्ट्रातील स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा
- 25 महाराष्ट्रातील स्थलांतराचे प्रतिकूल कारणे स्पष्ट करा
- 26 महाराष्ट्रातील रोजगारा मूळे होणारे स्थलांतरकारणे स्पष्ट करा
- 27 महाराष्ट्रातील शिक्षणामूळे होणारे स्थलांतरकारणे स्पष्ट करा
- 28 नागरीकरण म्हणजे काय
- 29 महाराष्ट्रातील नागरीकरणाची कारणे लिहा
- 30 महाराष्ट्रातील नागरीकरणाच्या समस्या लिहा
- 31 महाराष्ट्रातील नागरीकरणाचे परिणाम स्पष्ट करा
- 32 महाराष्ट्रातील नागरीकरणाची प्रवृत्ती वाढण्याची कारणे लिहा
- 33 महाराष्ट्रातील जमिनीच्या उपयोगाची माहिती लिहा
- 34 महाराष्ट्रातील प्रमुख पिकांची माहिती लिहा

- 35 महाराष्ट्रातील तृणधान्य बाबत माहिती लिहा
- 36 महाराष्ट्रातील तेलबिया बदल माहिती लिहा
- 37 महाराष्ट्रातील कडधान्य बदल माहिती लिहा
- 38 महाराष्ट्रातील अरण्य बाबत माहिती लिहा
- 39 महाराष्ट्रातील शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे लिहा
- 40 महाराष्ट्रातील शेतीची उत्पादकता वाढविण्यासाठी उपाय सुचवा
- 41 महाराष्ट्रातील शेतीची उत्पादकता निर्धारित करणारे घटक स्पष्ट करा
- 42 महाराष्ट्रातील भूमी सुधारणाबद्दल माहिती लिहा
- 43 महाराष्ट्रातील भु-सुधारणा स्पष्ट करा
- 44 महाराष्ट्रातील हरितक्रांतीचे टीकात्मक परीक्षण करा
- 45 हरित क्रांती म्हणजे काय
- 46 महाराष्ट्रातील जलसिंचनाचे महत्व स्पष्ट करा
- 47 महाराष्ट्रातील जलसिंचनाचे फायदे स्पष्ट करा
- 48 महाराष्ट्रातील जलसिंचनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा
- 49 महाराष्ट्रातील जलसिंचनाचे दोष स्पष्ट करा
- 50 महाराष्ट्रातील औद्योगिक विकासाची भूमिका स्पष्ट करा
- 51 महाराष्ट्रातील औद्योगिक विकासाचे महत्व स्पष्ट करा
- 52 महाराष्ट्रातील औद्योगिक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 53 महाराष्ट्रातील औद्योगिक विकासातील असंतुलन स्पष्ट करा

- 54 महाराष्ट्रातील निर्यात संबधी माहिती लिहा
- 55 महाराष्ट्रातील उद्योग धंद्याचे वर्गीकरण करा
- 56 महाराष्ट्रातील थेट परकीय गुंतवणूक विषयी माहिती लिहा
- 57 लघु उद्योग म्हणजे काय
- 58 महाराष्ट्रातील लघु उद्योगाचे महत्व स्पष्ट करा
- 59 महाराष्ट्रातील लघु उद्योग समस्या स्पष्ट करा
- 60 महाराष्ट्रातील कृषी उद्योगाचे महत्व स्पष्ट करा
- 61 महाराष्ट्रातील कृषी उद्योगाच्या समस्या स्पष्ट करा
- 62 महाराष्ट्रातील कृषी उद्योगाचे प्रकार स्पष्ट करा
- 63 महाराष्ट्रातील कृषी उद्योगाचे अर्थव्यवस्थेमधील महत्व स्पष्ट करा
- 64 मेक इन महाराष्ट्र धोरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 65 विदर्भाची ऐतिहासिक माहिती लिहा
- 66 विदर्भाची भौगोलिक रचना स्पष्ट करा
- 67 विदर्भाच्या लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये लिहा
- 68 विदर्भातील शेतकरी आत्महत्येची कारणे सांगून त्यावर उपाय सुचवा
- 69 विदर्भातील सिंचन अनुशेष बदल माहिती लिहा
- 70 पर्यटन म्हणजे काय? विदर्भातील प्रमुख पर्यटन स्थळा विषयी माहिती लिहा
- 71 विदर्भातील खनिज संपत्ती विषयी माहिती लिहा
- 72 विदर्भातील उर्जे विषयी माहिती लिहा
- 73 विदर्भातील वन संपत्ती माहिती लिहा
- 74 विदर्भातील कोळसा या खनिजा बदल माहिती लिहा
- 75 विदर्भातील ऊर्जा स्रोत बदल माहिती लिहा